

Κι' ὅταν, σὰν ἀπὸ Ἑρωτα, τρέμει τὸ κάθε ἀστέρι
 κ' ἔρως περνᾷ παγκόσμιος μέσ' στῆς νυκτὸς τ' ἀγέρι,
 τότε κατὰ τὸ μέγαρο, σὰν αὖρας κρυφομίλημα,
 μέσα στὰ δένδρα τριγυρνᾷ δειλῆς ἀγάπης φίλημα.

Ἐν Ἀθήναις, 15 Μαΐου 1906.

ΑΡΙΣΤΟΜ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

ΤΑ ΣΥΚΑ

ἈΠΟ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἦτο γνωστὸν ὅτι τὰ σύκα, ἰδίως τὰ ξηρά, αἱ λεγόμεναι ἰσχάδες, χάριν τῶν ὁποίων καὶ ἐξεστράτευσε, κατὰ τὴν παράδοσιν, ὁ Ξέρξης ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν, ἐκέκτηντο ἱαματικὰς ιδιότητας κατὰ τῶν νοσημάτων τοῦ θώρακος. Ἐπομένως ἢ παρὰ τοῦ Ἰσπανοῦ Καμίνα νεωτέρα θεωρία περὶ συκοθεραπείας δὲν εἶνε ἢ ἀπήχησις τῆς ἀρχαίας ἱατρικῆς.

Τὰ σύκα περιέχουσι σταφυλοσάκχαρον, βλένναν, λίπος καὶ ἅλατα. Διὸ ἐθεωροῦντο ἄλλοτε ὡς ἐκτάκτως θρεπτικά, θερμαντικά, μαλακτικά καὶ διουρητικά. Ὁ Γαληνὸς συμβουλεύει τοὺς γέροντας νὰ προτιμῶσι τὰ χλωρὰ σύκα τῶν ἄλλων ὁπωρικῶν. Τόσον δὲ τὰ σύκα ἐθεωροῦντο πολὺτιμα, ὥστε κατὰ τινα νόμον τοῦ Σόλωνος ἀπηγορεύετο ἢ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἐξαγωγή αὐτῶν: «Ἀθήνηθεν μὴ ἐξάγειν ἄλλοσέ που σύκα» καὶ τὸν κλέπτοντα κολάζεσθαι. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ λέξις συκοφαντία διὰ τὸν ἐπὶ ἐξαγωγῇ σύκων κατηγορούμενον.

Ὁ Ἱπποκράτης εἰς τὸ περὶ «Διαίτης» συνιστᾷ νὰ τρώγονται μετὰ τὸ φαγητόν· ἀλλ' ὁ τρώγων δεῖν νὰ πίνῃ καὶ οἶνον ἄκρατον. Ὠφέλιμα εἰσὶ καὶ μετὰ τὴν βρῶσιν ἰχθύς, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία: «Σύκον μετ' ἰχθύν, ὄσπριον μετὰ κρέας». Τὰ χλωρὰ σύκα μετὰ τὴν βρῶσιν βοείου κρέατος εὐκολύνουσι, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀρχαίων, τὴν πέψιν αὐτοῦ. Ὁ Πλάτων ἔτρωγε κατὰ κόρον ἐξ αὐτῶν.

Καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας τὸ πάλαι τὰ ξηρὰ σύκα ἦσαν περιζήτητα.

Κατὰ τὴν παλαιὰν ἱατρικὴν, τὰ σύκα ὠφελοῦσι κατὰ τῆς ψαμμιάσεως, καὶ ἐν γένει κατὰ τῶν νεφρικῶν νοσημάτων, ὡς διαλυτικά τῆς ψάμμου. Συνιστᾷτο ἐπίσης ὁ χυλὸς τῶν σύκων εἰς τὰ παιδία ὡς θρεπτικὴ τροφή, ἰδίᾳ κατὰ τὸν χειμῶνα.

Τὰ σύκα εἶνε εὐκοίλια. Ὁ λαὸς παρ' ἡμῖν κάλλιστα γνωρίζει τοῦτο.

Τὰ σύκα, ὡς μαλακτικά, ἐχρησιμοποιοῖ ἢ ἱατρικὴ ἄλλοτε. Αἱ ἰσχάδες ἀπετέλουν μέρος τῶν λεγομένων τεσσάρων στηθικῶν καρπῶν (4 fruits Pectoraux). Τοὺς καρποὺς τούτους ἐξωστράχισαν σήμερον ἢ ἡρώϊνη, ἢ διονίνη, καὶ ἄλλα εἰς ἰνὴ τῆς συνθετικῆς χημείας ποικίλα προϊόντα.